

Forslag til Lov om udbygning og ombygning af åndssvageinstitutionen Lillemosegård med Gammelmosehus.

Fremsat den 15. april 1959 af *socialministeren*.

Til udbygning og ombygning af institutionen Lillemosegård med Gammelmosehus stilles i finansårene 1959-60—1962-63 inklusiv et beløb af indtil 25 mill. kr. til rådighed for Østifternes Åndssvageanstalt som lån af statskassen på sædvanlige vilkår.

Bemærkninger til lovforslaget.

Den 30. april 1954 nedsatte socialministeriet et udvalg til behandling af åndssvageforsorgens problemer, åndssvageudvalget, der afgav sin betænkning den 17. september 1958.

En af bevæggrundene til nedsættelse af åndssvageudvalget var den store pladsmangel, som hersker under åndssvageforsorgen, og udvalget har derfor under sit arbejde i særlig grad beskæftiget sig med pladsproblemet. Man henviser herom til udvalgets betænkning om åndssvageforsorgen (nr. 204, 1958) kap. 13 og bilag 18 om åndssvageforsorgens pladsforhold.

I samarbejde med sundhedsstyrelsen lod åndssvageudvalget foretage en pladsundersøgelse på de bestående åndssvageinstitutioner med henblik på at konstatere den reelle overbelægning. Selv om man ved denne pladsundersøgelse anvendte minimumsnormer for de pladskrav, som efter sundhedsstyrelsens og åndssvageudvalgets opfattelse måtte lægges til grund ved en vurdering af forholdene i de bestående institutioner, viste undersøgelsen dog, at der på institutionerne var en faktisk overbelægning på 1 491.

For at konstatere den egentlige pladsmangel måtte der hertil lægges ca. 900 pladser på private, lederejede institutioner, som forventes nedlagt eller overtaget af åndssvageforsorgen, samt det antal patienter, som står på venteliste til institutionerne, pr. 1. april 1958 i alt 669, et tal, der ikke har ændret sig væsentligt i tiden, der er gået siden.

Resultatet af pladsundersøgelsen blev herefter, at åndssvageforsorgen i dag har et behov på ca. 3 000 pladser på de egentlige åndssvageinstitutioner (åndssvageanstalterne).

Åndssvageudvalget foretog dernæst en beregning over den forventede tilgang af patienter, der må optages på institution, og det blev herved konstateret, at man i de nærmeste år må forvente en nettotilgang i denne patientgruppe på ca. 75 årlig.

Med henblik på afhjælpning af denne katastrofale pladsmangel opstillede åndssvageudvalget et byggeprogram, der omfatter modernisering og ombygning af bestående institutioner, overtagelse af lederejede institutioner, der benyttes af åndssvageforsorgen, og af tuberkulosesanatorier, som forventes at kunne erhverves af åndssvageforsorgen, samt en egentlig udbygning af forsorgen med nye institutioner.

De samlede udgifter ved dette byggeprogram blev anslået til 130 mill. kr.

Det mest omfattende af de arbejder, der indgår i det nævnte byggeprogram, er planen om en udbygning og ombygning af åndssvageanstalten Lillemosegård med Gammelmosehus, der er beliggende i Gladsaxe og Gentofte kommuner. Forholdene på disse institutioner har gentagne gange været udsat for offentlig kritik, idet forholdene må siges at være ganske utidssvarende. Der findes f. eks. næsten ingen moderne sanitære installationer, bl. a. kun ganske få toiletter, og